**Projektowanie uniwersalne kultury – dostępność w instytucjach kultury**
**Zadanie 3.1 Kompleksowy program szkoleń w zakresie projektowania, budowania i realizacji dostępnej oferty kulturalnej**

# Autodiagnoza dostępności instytucji kultury

## Wstęp/Instrukcja

Dokument wspiera proces analizy zasobów instytucji kultury w zakresie dostępności, zwłaszcza dostępności programu i pracy z publicznością. Jest kluczowy w ramach programu „Projektowanie uniwersalne kultury – dostępność w instytucjach kultury", w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Praca nad autodiagnozą powinna zostać zainicjowana przez zespół skierowany do realizacji zadania w instytucji kultury tak szybko, jak to tylko możliwe. Wysiłek wypełnienia tego dokumentu ma być wspierany przez trenera-tutora podczas sesji tutoringu on-line. W dowolnym momencie i w zakresach wybranych przez zespół projektowy, warto zaprosić do autodiagnozy innych pracowników i pracownice instytucji. Dobrym rozwiązaniem jest zaproszenie do niej osób, które na co dzień nie pracują z publicznością (dbają o czystość, są pracownikami administracyjnymi, kadrowymi czy technicznymi).

Ze względu na obszary, których dotyczy autodiagnoza – w części refleksji powinny wziąć udział osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze oraz pracownicy instytucji, którzy bezpośrednio pracują z publicznością o szczególnych potrzebach i są w stanie przywołać kluczowe zagadnienia czy przywołać opinie publiczności.

Autodiagnoza zakłada procesowe przyglądanie się instytucji. Nie jest możliwe szybkie i intuicyjne wypracowanie odpowiedzi na wszystkie pytania. Zachęcamy, żeby do namysłu nad pytaniami czy zadaniami z autodiagnozy dołączyć dowolne narzędzia badawcze, na przykład obserwację zachowań publiczności z niepełnosprawnościami i osób starszych podczas wydarzeń (więcej o narzędziach badawczych: publikacja Narodowego Centrum Kultury pt. Narzędziownik. Diagnoza w kulturze.
Pomocne może być też dołączenie do autodiagnozy efektów ewaluacji projektów czy działań dostępnych oraz wsparcie całego procesu lekturą, na przykład, raportu o stanie zapewnienia dostępności z 2021 roku.

Pracę nad autodiagnozą dostępności musi poprzedzić lektura Modelu Dostępnej Kultury.

**Pełna nazwa instytucji:**

## I. ZESPÓŁ I NASZE KOMPETENCJEKOMPETENCJE

1. **Czy w instytucji została podjęta oficjalnie decyzja o rozwijaniu dostępności?**
   **a) Tak.**
   b) Nie.
   c) Nie wiem.
2. **W jaki sposób ta decyzja została ogłoszona?**
   a) Zarządzenie dyrektora.
   b) Ogłoszenie w czasie zebranie zespołu.
   c) Mail do zespołu.
   d) **Publikacja informacji na stronie internetowej lub w mediach społecznościowych.**
   **Informacja o osobie, która pełni funkcję koordynatora dostępności widnieje na stronie internetowej w deklaracji dostępności**
   e) Nie została ogłoszona.
   f) Nie wiem.
3. **Czy w instytucji jest osoba pełniąca funkcję koordynatora/koordynatorki do spraw dostępności (lidera/liderki do spraw dostępności, specjalisty/specjalistki do spraw dostępności itp.)?**
   **a) Tak.**
   b) Nie.

   Dodatkowe uwagi: funkcję tę pełni osoba zatrudniona na samodzielnym stanowisku do spraw kontroli zarządczej w ramach obowiązków przypisanych do jej stanowiska pracy.

4. **Czy zespół instytucji został poinformowany o tym, kto pełni tę funkcję?**
   **a) Tak.**
   b) Nie.
   c) Nie dotyczy.

   Dodatkowe uwagi: Zespół nieformalnie poinformowany został o tym, kto pełni funkcję koordynatorki dostępności bezpośrednio, przez osobę pełniącą tę funkcję.

5. **Czy dane kontaktowe do koordynatora/koordynatorki dostępności są opublikowane, np. na stronie internetowej instytucji?**
   **a) Tak.**
   b) Nie.
   c) Nie dotyczy.

   Dane publikowane są na stronie www.mnkd.pl/deklaracja-dostepnosci/

6. **Czy w instytucji jest zespół do spraw dostępności (formalnie powołany lub nieformalny)?**
   a) Tak.
   **b) <u>Nie</u>.**

   Dodatkowe uwagi: nie istnieje zespół powołany drogą formalną czy nieformalną, ale jest grono osób, głównie pracowników merytorycznych, którzy zaangażowani są w temat dostępności w Muzeum Nadwiślańskim w Kazimierzu Dolnym i realizują założenia dostępności według potrzeb i możliwości w poszczególnych oddziałach, w których pracują. Osoby te zaczęły współpracować ze sobą w temacie dostępności w momencie przystąpienia do projektu Projektowanie uniwersalne kultury- dostępność w instytucjach kultury w roku 2025.

7. **Czy zespół instytucji został poinformowany o tym, kto wchodzi w skład zespołu do spraw dostępności?**
   a) Tak.
   b) Nie.
   **c) <u>Nie dotyczy.</u>**

   Dodatkowe uwagi: ze względu na to, iż zespół nie jest powołany formalnie, czy nieformalnie pozostali pracownicy nie zostali oficjalnie poinformowani, niemniej jednak w obszarze własnych zespołów roboczych przypisanych do poszczególnych oddziałów Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym, mają świadomość, do kogo mogą się zwrócić w tematyce dostępności.

8. **Czy skład zespołu do spraw dostępności został podany np. na stronie internetowej instytucji?**
   a) Tak.
   d) Nie.
   **b) <u>Nie dotyczy.</u>**

   Jeśli tak, gdzie (BIP, strona www): jak wyżej.

9. **W jakie prace jest angażowana jest osoba zajmująca się koordynacją dostępności w instytucji?**
   ☐ Konsultuje wszystkie przygotowywane działania merytoryczne.
   ☐ Konsultuje niektóre przygotowywane działania merytoryczne.
   ☐ Przygotowuje własne działania merytoryczne.
   ☐ Samodzielnie udostępnia prowadzone działania merytoryczne.
   ☐ Rozdziela budżet na zapewnianie dostępności w Twojej instytucji.
   ☐ Prowadzi warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
   ☐ Organizuje warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.

   **X <u>Opracowuje wytyczne zapewniania dostępności w Twojej instytucji</u>.**

   **X <u>Stale współpracuje z dyrekcją Twojej instytucji</u>.**

☐ Czasami współpracuje z dyrekcją Twojej instytucji.

**X** **Kieruje pracami zespołu ds. zapewniania dostępności**.

**X** **Dba o wypełnianie minimów ustawowych w zakresie zapewniania dostępności**

☐ Nie wiem.

**10. W jakie prace jest angażowany zespół do spraw dostępności w instytucji? ( Uwaga- w obecnym kształcie, jaki funkcjonuje w strukturach Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym, mówiąc o zespole mamy tu na myśli grono ludzi, którzy pracując na różnych stanowiskach, mają na uwadze również dbałość o zapewnienie dostępności w obszarze w jakim jest to możliwe na obecne warunki.**

☐ Konsultuje wszystkie przygotowywane działania merytoryczne.

**X** **Konsultuje niektóre przygotowywane działania merytoryczne**.

**X** **Przygotowuje własne działania merytoryczne**.

**X** **Samodzielnie udostępnia prowadzone działania merytoryczne**.

☐ Rozdziela budżet na zapewnianie dostępności w Twojej instytucji.

**X** **Prowadzi warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.**

**X** **Organizuje warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych**.

☐ Opracowuje wytyczne zapewniania dostępności w Twojej instytucji.

☐ Stale współpracuje z dyrekcją Twojej instytucji.

**X** **Czasami współpracuje z dyrekcją Twojej instytucji**.

☐ Dba o wypełnianie minimów ustawowych w zakresie zapewniania dostępności.

☐ Nie wiem.

**11. Czy w instytucji były prowadzone warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?**

**a)** **Tak.**

b) Nie.

c) Nie wiemy.

**12. Kto brał udział w takich szkoleniach?**

a) Wszyscy pracownicy.

**b)** **Większość pracowników.**

c) Nieliczni pracownicy.

d) Nie wiem.

**13. Czy w szkoleniach brali też udział wolontariusze?**

a) Tak, wszyscy.

b) Tak, część.

c) **Nie.**
d) Nie wiem.

**14. Czy w szkoleniach brali udział współpracownicy/współpracowniczki (np. instruktorzy/instruktorki, przewodnicy/przewodniczki itp.)?**

a) Tak, wszyscy.
b) Tak, część.
c) **Nie.**
d) Nie wiem.

**15. Proszę określić poziom kompetencji dotyczących dostępności wśród osób w zespole i – opcjonalnie – przypisać osoby posiadające te kompetencje (przez funkcję i role w dziale).**

Prosimy o zaznaczenie w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza, „w ogóle nie posiadamy kompetencji w tym zakresie", 2 oznacza „raczej nie posiadamy", 3 oznacza „trudno powiedzieć", 4 oznacza „raczej posiadamy", 5 oznacza „zdecydowanie posiadamy".

| KOMPETENCJA | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | OSOBY Z ZESPOŁU |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Zarządzanie dostępnością (koordynacja dostępności) | | | x | | | Za koordynację wszelkich działań w Muzeum odpowiada jednoosobowo Dyrektor jednostki, który deleguje poszczególne działania na innych pracowników oraz zatwierdza budżet oraz wdrażanie polityki dostępności.<br><br>W każdym z oddziałów poszczególni pracownicy merytoryczni w zakresie swojej działalności i przygotowywania wystaw/ wydarzeń mają na uwadze wdrażanie rozwiązań dostępnościowych na etapie planowania i przygotowywania.<br><br>Osoba zatrudniona na samodzielnym stanowisku do spraw kontroli zarządczej ma w swoim zakresie obowiązków wdrażanie i koordynowanie działań dostępności w Muzeum i |

| KOMPETENCJA | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | OSOBY Z ZESPOŁU |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | dbałość o realizację zadań wynikających z ustawy.<br><br>Osoba zatrudniona na samodzielnym stanowisku do spraw promocji realizuje zadania z zakresu dostępności strony internetowej i udostępnianych informacji w przestrzeni publicznej.<br><br>Wszystkie te działania nie są sformalizowane i usystematyzowane, ale istnieją w świadomości o potrzebie ich realizacji. |
| Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR WIDZENIA | | | x | | | Ogólny poziom kompetencji w tym zakresie u pracowników merytorycznych, opiekunów ekspozycji, pracowników do spraw edukacji i promocji można ocenić na podobnym poziomie. Posiadają oni ogólną wiedzę w zakresie obsługi osób z niepełnosprawnością w obszarze widzenie zdobytą podczas szkoleń „ Gość z niepełnosprawnością w instytucji kultury” realizowanych w ramach projektu z programu Kultura Dostępna.<br><br>Pracownicy obsługi ekspozycji posiadają ogólną wiedzę dotyczącą bezpośredniego kontaktu z osobami z niepełnosprawnością w obszarze widzenia.<br><br>Pracownicy merytoryczni, którzy przygotowują treści i |

| KOMPETENCJA | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | OSOBY Z ZESPOŁU |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | oprowadzania, posiadają ogólna wiedzę na temat zachowania kontrastów, dostosowania i sposobu przekazywania informacji. |
| Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR SŁYSZENIA | | | x | | | Ogólny poziom kompetencji w tym zakresie u pracowników merytorycznych, opiekunów ekspozycji, pracowników do spraw edukacji i promocji można ocenić na podobnym poziomie. Posiadają oni ogólną wiedzę w zakresie obsługi osób z niepełnosprawnością w obszarze słyszenia zdobytą podczas szkoleń „ Gość z niepełnosprawnością w instytucji kultury” realizowanych w ramach projektu z programu Kultura Dostępna.<br><br>Pracownicy obsługi ekspozycji posiadają ogólną wiedzę dotyczącą bezpośredniego kontaktu z osobami z niepełnosprawnością w obszarze słyszenia i udostępniania dostosowanych materiałów.<br><br>Pracownicy merytoryczni również posiadają ogólną wiedzę w przygotowaniu oferty dla osób z niepełnosprawnością w obszarze słyszenia. |
| Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR PORUSZANIA SIĘ | | | | x | | Zarówno pracownicy merytoryczni jak i obsługa ekspozycji posiada dosyć wysoki poziom kompetencji w zakresie osób z niepełnosprawnością w |

| KOMPETENCJA | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | OSOBY Z ZESPOŁU |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | obszarze poruszania się. Potrafią w swobodny i naturalny sposób wskazać odpowiednie rozwiązania na ekspozycjach muzealnych, zaproponować trasę zwiedzania, przekazać informacje dotyczące ekspozycji oraz zaproponować odpowiednie rozwiązania z zakresu działań edukacyjnych. Znają również ograniczenia architektoniczne budynków i zastosowane rozwiązania alternatywne takie jak udostępniane pliki multimedialne. Osoby pracujące na ekspozycji muzealnej przy wsparciu pracowników merytorycznych chętnie udzielają asysty osobom mającym trudności w poruszaniu się. |
| Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR ROZUMIENIA | | x | | | | Pracownicy merytoryczni oraz związani z przeprowadzaniem edukacji muzealnej ze względu na częsty kontakt z osobami z niepełnosprawnością w obszarze rozumienia ( przeprowadzanie zajęć edukacyjnych- dostosowanie materiałów) dobrze poruszają się w tym obszarze, niemniej jednak wyrażają swój niepokój, co do profesjonalizmu stosowanych metod i technik, ze względu na brak ugruntowanej wiedzy. Trzy osoby ze zespołu ukończyły lub kończą studium z terapii zajęciowej, co znacznie przyczyniło się do zwiększenia ich kompetencji w zakresie obsługi osób starszych i niepełnosprawnych w obszarze |

| KOMPETENCJA | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | OSOBY Z ZESPOŁU |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | rozumienia. Pracownicy merytoryczni starają się stosować w przekazie język prosty.( POZIOM 3).<br><br>Opiekunowie ekspozycji są na początkowym etapie zdobywania wiedzy i nabywania umiejętności w obsłudze osób z niepełnosprawnością w obszarze rozumienia. Wykazują duże zaangażowanie i chęć poznania potrzeb, niemniej jednak brakuje im doświadczenia. |
| Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR CZUCIA | | x | | | | Pracownicy merytoryczni oraz związani z przeprowadzaniem edukacji muzealnej ze względu na częsty kontakt z osobami z niepełnosprawnością w obszarze czucia ( przeprowadzanie zajęć edukacyjnych- dostosowanie materiałów) dobrze poruszają się w tym obszarze, niemniej jednak wyrażają swój niepokój, co do profesjonalizmu stosowanych metod i technik, ze względu na brak ugruntowanej wiedzy. Trzy osoby ze zespołu ukończyły lub kończą studium z terapii zajęciowej, co znacznie przyczyniło się do zwiększenia ich kompetencji w zakresie obsługi osób starszych i niepełnosprawnych w obszarze czucia. Posiadają świadomość sensoryczną oraz podstawową umiejętność budowania przyjaznego sensorycznie środowiska ( POZIOM 3). |

| KOMPETENCJA | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | OSOBY Z ZESPOŁU |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | Opiekunowie ekspozycji są na początkowym etapie zdobywania wiedzy i nabywania umiejętności w obsłudze osób z niepełnosprawnością w obszarze czucia. Wykazują duże zaangażowanie i chęć poznania potrzeb, niemniej jednak brakuje im doświadczenia i pewności w działaniach. |
| Szeroko rozumiany savoir vivre, inicjowanie kontaktu z osobami o szczególnych potrzebach, w tym z osobami starszymi. | | | | x | | Cały zespół Muzeum a więc zarówno kadra zarządzająca, pracownicy merytoryczni, obsługa ekspozycji, dział techniczny, sekretariat, administracja czy pracownicy ds. edukacji i promocji jest bardzo zaangażowany w nawiązywanie kontaktu z osobami ze szczególnymi potrzebami wykazując się empatią, zaangażowaniem, chęcią niesienia pomocy, komunikacją, wrażliwością, szacunkiem, elastycznością i gotowością w przekazywaniu informacji. |
| Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR SŁYSZENIA (np. napisy rozszerzone, zlecanie tłumaczeń PJM). | | x | | | | Pracownicy merytoryczni i edukatorzy nie posiadają doświadczenia w tworzeniu materiałów w PJM. Pracownicy merytoryczni tworząc wystawy zlecają tłumaczenia PJM na zewnątrz. Posiadają oni podstawowa wiedzę na temat materiałów dostępnościowych w obszarze słyszenia. |

| KOMPETENCJA | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | OSOBY Z ZESPOŁU |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR WIDZENIA (np. materiały dotykowe, audiodeskrypcja) | | x | | | | Pracownicy merytoryczni i edukatorzy nie posiadają doświadczenia w tworzeniu materiałów dotykowych czy audiodeskrypcji, ale biorą udział w procesie ich tworzenia przy organizowaniu wystaw, działania te zlecane są na zewnątrz. Zespół ma świadomość wagi zaistnienia w przestrzeni muzealnej audiodeskrypcji udostępnianych treści. |
| Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR ROZUMIENIA (np. karty w tekście łatwym do czytania (ETR), materiały w prostym języku) | | | x | | | Pracownicy merytoryczni posiadają podstawową wiedzę na temat tworzenia materiałów w ETR oraz w języku prostym i stara się z tej wiedzy korzystać w codziennych działaniach – tworzenie materiałów edukacyjnych, nowych opisów. Brakuje jednak spójnego opracowania standardów. |
| Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR CZUCIA (np. przedprzewodnik, informacje o treściach wrażliwych, pomoce sensoryczne) | | | | x | | Pracownicy merytoryczni posiadają ponadpodstawową wiedzę na temat tworzenia materiałów- pomocy sensorycznych i przekazywaniu informacji dla osób ze szczególnymi potrzebami w obszarze czucia. Brakuje jednak spójnego opracowania standardów. |
| Umiejętność posługiwania się Polskim Językiem Migowym | x | | | | | Żaden z pracowników nie ma umiejętności posługiwania się PJM. |

| KOMPETENCJA | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | OSOBY Z ZESPOŁU |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Umiejętność posługiwania się językiem prostym | | | x | | | Pracownicy mają świadomość konieczności posługiwania się językiem prostym, posiadają podstawową wiedzę i świadomość komunikacji w tej formie. Starają się coraz częściej przekazywać treści również w języku prostym, chociaż budzi to czasem kontrowersje, co do sposobu przekazywanych treści. |
| Komunikacja i promocja dostępności (w tym dostępne media społecznościowe) | | | x | | | Informacje na temat dostępności zamieszczane są na stronie internetowej w zakładce dostępność. Niestety social media oraz strona internetowa nie jest w pełni dostępna a promocja dostępności wymaga jeszcze sporego nakładu pracy i poszerzenia specjalistycznej wiedzy przez osoby udostępniające treści. |
| Obsługa sprzętu i narzędzi dostępu (np. pętli indukcyjnych) | | x | | | | Nie posiadamy pętli indukcyjnej. Zespoły, które kolejno pracują na co dzień z danym sprzętem znajdującym się w poszczególnych oddziałach Muzeum mają wiedzę z zakresu obsługi, kolejno: oddział Kamienica Celejowska -sprzęt do audiodeskrypcji obrazów oraz pliki multimedialne- hologram, oddział Dom Kuncewiczów - audioprzewodniki, pliki multimedialne z PJM, oddział Muzeum Przyrodnicze- stanowiska multimedialne, Pracownicy działu technicznego posiadają wiedzę i umiejętności |

| KOMPETENCJA | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | OSOBY Z ZESPOŁU |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | dot. obsługi sprzętów i narzędzi dostępu. |
| Ewakuacja i bezpieczeństwo OzN | | | | | | Muzeum nie posiada odrębnych procedur dotyczących ewakuacji i bezpieczeństwa osób z niepełnosprawnością. W siedzibie głównej ( budynek administracyjny i oddział Muzeum Sztuki Złotniczej) jedynie znajduje się krzesło ewakuacyjne. |
| Inne (proszę wskazać): | | | | | | |
| Inne: | | | | | | |
| Inne: | | | | | | |

## II. DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA, CYFROWA, INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNA

Wypełniając tę część proszę wziąć pod uwagę **Art. 6. Minimalne wymagania służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami** Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

## DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA I EWAKUACJA

1. **Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności architektonicznej?**
   a) Tak, audyt przeprowadził organizator.
   b) Tak, audyt przeprowadziła firma zewnętrzna.
   **c) Tak, audyt przygotowaliśmy samodzielnie / we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi.**
   d) Nie.
   e) Nie wiem.

   **Dodatkowe informacje**:

   W roku 2022 w ramach realizacji projektu pn.: „ Remont konserwatorski i modernizacja w wybranych zabytkowych obiektach Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym”

we współpracy z organizacjami działającymi na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami min: Polski Związek Niewidomych oddział w Lublinie, Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Radzyńskie Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych, przeprowadzony został audyt modernizowanych budynków pod kątem dostępności architektonicznej i spełnienia założeń projektowych.

2. **Czy instytucja ma procedurę ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami jako element Instrukcji Bezpieczeństwa Przeciwpożarowego (IBP) / innych procedur?**
   a) Tak, opracowaliśmy to we współpracy z firmą zewnętrzną.
   b) Tak, opracowaliśmy to we współpracy z inspektorem BHP / strażą pożarną.
   **c) <u>Nie.</u>**
   d) Nie wiem.

Dodatkowe informacje (w tym rok aktualizacji IBP, informacje o twórcach itp.).

3. **Gdzie i jak opisywana jest dostępność architektoniczna instytucji?**

Dostępność architektoniczna Muzeum opisywana jest głownie na stronie internetowej w zakładce „Dostępność MNKD”.

4. **Jakie są trzy największe bariery w dostępie do instytucji biorąc pod uwagę architekturę?**

Bariera architektoniczna samego miasta Kazimierz Dolny, gdzie nierówne powierzchnie, wzniesienia, brak chodników, uniemożliwiają poruszanie się po mieście, co w kontekście 6 oddziałów Muzeum ulokowanych w różnych częściach miasta jest dużym utrudnieniem.

Część budynków, ze względu na zabytkową bryłę budynku nie dostało pozwolenia na zainstalowanie wind ( Kamienica Celejowska, Dom Kuncewiczów, Spichlerz Ulanowskich) co uniemożliwia osobom poruszającym się na wózkach zwiedzanie ekspozycji znajdujących się na piętrach.

Brak odpowiedniego, spójnego, czytelnego i dobrze widocznego oznakowania w budynkach ułatwiającego poruszanie się po obiektach i komunikującego w jakiej przestrzeni znajduje się osoba odwiedzająca Muzeum.

5. **Jakie są trzy największe atuty dostępności architektonicznej instytucji?**

W każdym z oddziałów znajdują się strefy wyciszenia, miejsca wypoczynku z ławkami, leżakami, kanapami, pufami lub fotelami.

Każdy z oddziałów posiada toaletę dostępną architektonicznie.

W każdym z oddziałów lada znajduje się na odpowiednim poziomie ( korekty wymaga tylko część zbyt wysokiej lady w oddziale Dom Kuncewiczów).

**6. Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności architektonicznej instytucji?**

Planowane zmiany będą obejmowały w szczególności: stopniowe usuwanie lub ograniczanie barier architektonicznych w budynkach i na terenie oddziałów; zapewnianie, w miarę możliwości technicznych i konserwatorskich, dostępnych wejść, tras poruszania się przestrzeni ekspozycyjnych; tworzenie alternatywnych sposobów dostępu tam, gdzie fizyczne usunięcie bariery nie jest możliwe; poprawę oznakowania i orientacji przestrzennej, w tym czytelnych informacji o dostępnych trasach i ograniczeniach; dostosowywanie infrastruktury towarzyszącej, w tym miejsc obsługi odwiedzających; uwzględnianie zasad dostępności już na etapie planowania remontów, inwestycji, modernizacji i zakupów wyposażenia; konsultowanie planowanych rozwiązań z osobami ze szczególnymi potrzebami oraz specjalistami w zakresie dostępności; prowadzenie zmian etapowo, zgodnie z możliwościami finansowymi Muzeum i wymaganiami konserwatorskimi.

W przypadku zabytkowych obiektów, w których pełne dostosowanie architektoniczne może być niemożliwe lub nieuzasadnione z punktu widzenia ochrony substancji zabytkowej, Muzeum będzie stosowało rozwiązania alternatywne, zwiększając dostępność informacyjną, komunikacyjną i programową. Docelowym kierunkiem jest stworzenie możliwie spójnego systemu dostępności architektonicznej we wszystkich oddziałach Muzeum, przy jednoczesnym zachowaniu wartości zabytkowych i charakteru poszczególnych obiektów.

## DOSTĘPNOŚĆ CYFROWA

**1. Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności cyfrowej?**

a) Tak, audyt przeprowadził organizator.
b) Tak, audyt przeprowadziła firma zewnętrzna.
c) Tak, audyt przygotowaliśmy samodzielnie / we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi.
**d) Nie.**
e) Nie wiem.

Dodatkowe informacje (w tym rok audytu, informacje o audytorach itp.).

**2. Gdzie i jak opisywana jest dostępność cyfrowa instytucji?**

Dostępność cyfrowa Muzeum opisywana jest na stronie internetowej Muzeum w zakładce Dostępność oraz w Deklaracji dostępności.

**3. Jakie są trzy największe bariery w dostępie cyfrowym do instytucji?**

Niepełna dostępność dokumentów i plików do pobrania. Jest to najbardziej wyraźnie wskazana przez nas bariera. W Deklaracji dostępności stwierdzono, że serwis zawiera liczne pliki do pobrania i nie wszystkie mogą być w pełni dostępne, m.in. ze względu na brak opisów alternatywnych grafik czy prawidłowo oznaczonych nagłówków w tabelach.

Niepełna dostępność alternatywnych opisów grafik i zdjęć. Zauważamy, że nie wszystkie grafiki i fotografie posiadają teksty alternatywne. W przypadku strony muzealnej, której znaczną część stanowią fotografie dzieł sztuki, eksponatów, budynków i wystaw, jest to istotna bariera dla osób niewidomych i słabowidzących korzystających z czytników ekranu.

Duża i zróżnicowana liczba zasobów cyfrowych wymaga dalszego, systematycznego ujednolicania dostępności. Strona zawiera bardzo dużo materiałów: katalog zbiorów, kolekcje 360°, multimedia, filmy, materiały audio, zewnętrzne serwisy, aplikacje i dokumenty. Jest to ogromny atut, ale jednocześnie wyzwanie związane z utrzymaniem jednolitych standardów dostępności wszystkich tych zasobów. Szczególnie dotyczy to materiałów starszych, plików PDF, multimediów oraz treści publikowanych w zewnętrznych serwisach. Uwaga: dostępne powinny być również treści intranetu (np. dokumenty używane wewnętrznie).

**4. Jakie są trzy największe atuty dostępności cyfrowej instytucji?**

Rozbudowane narzędzia wspierające osoby z różnymi potrzebami. Strona posiada narzędzie „Accessibility Tools", umożliwiające m.in. powiększanie i zmniejszanie tekstu, zmianę kontrastu, skalę szarości, podkreślanie linków, zastosowanie czytelniejszej czcionki oraz ułatwienia dla osób korzystających z czytników ekranu. Dostępna jest również nawigacja za pomocą klawiatury i widoczny fokus.

Oferta treści dostępnych w alternatywnych formach. Muzeum udostępnia na stronie audiodeskrypcje, materiały w polskim języku migowym oraz materiały w formie łatwego tekstu. Dostępne są także przewodniki i materiały multimedialne związane z poszczególnymi oddziałami i eksponatami. Jest to szczególnie istotne dla osób niewidomych i słabowidzących, osób głuchych i słabosłyszących oraz osób z trudnościami w rozumieniu bardziej złożonych treści.

Część zasobów muzealnych udostępniona jest w wersji cyfrowej z możliwością korzystania z oferty bez fizycznej wizyty w muzeum. Strona prowadzi użytkownika do katalogu muzealnego, Google Arts & Culture, kolekcji 360°, zbiorów archeologicznych, malarstwa, przyrodniczych, zielnika i złotnictwa, a także do spacerów wirtualnych i innych materiałów multimedialnych. Stanowi to istotny potencjał dostępności cyfrowej, ponieważ część dziedzictwa Muzeum może być poznawana zdalnie.

**5. Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności cyfrowej instytucji?**

Kierunek zmian dotyczący dostępności to systematyczne zwiększanie dostępności cyfrowej oferty Muzeum oraz ujednolicanie standardów dostępności wszystkich publikowanych treści i zasobów. Planowane działania powinny koncentrować się na: sukcesywnym dostosowywaniu strony internetowej i materiałów cyfrowych do potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami; zapewnieniu alternatywnych form odbioru treści, w tym

audiodeskrypcji, PJM, napisów i tekstów łatwych do czytania i zrozumienia; zwiększaniu liczby dostępnych cyfrowo zbiorów, wystaw, materiałów edukacyjnych i multimedialnych, umożliwiających korzystanie z oferty Muzeum bez konieczności fizycznej wizyty; systematycznym dostosowywaniu dokumentów elektronicznych, grafik, fotografii i materiałów multimedialnych, w tym uzupełnianiu tekstów alternatywnych; podnoszeniu kompetencji pracowników w zakresie tworzenia i publikowania treści zgodnych ze standardami dostępności cyfrowej; bieżącym monitorowaniu strony i usuwaniu stwierdzonych barier.

Docelowo Muzeum chce dążyć do stworzenia spójnego systemu dostępności cyfrowej, obejmującego nie tylko stronę internetową, ale również katalogi zbiorów, publikacje elektroniczne, materiały edukacyjne, media społecznościowe, materiały audiowizualne oraz cyfrowe formy udostępniania dziedzictwa.

## DOSTĘPNOŚĆ INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNA

1. **Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności informacyjno-komunikacyjnej?**
   a) Tak, audyt przeprowadził organizator.
   b) Tak, audyt przeprowadziła firma zewnętrzna.
   c) Tak, audyt przygotowaliśmy samodzielnie / we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi.
   **d) Nie.**
   e) Nie wiem.

Dodatkowe informacje (w tym rok audytu, informacje o audytorach itp.).

2. **Gdzie i jak opisywana jest dostępność informacyjno-komunikacyjna instytucji?**

Dostępność informacyjno-komunikacyjna jest opisywana przede wszystkim w Deklaracji dostępności oraz w zakładce „Dostępność w MNKD” na stronie internetowej Muzeum. Informacje obejmują m.in. możliwość kontaktu telefonicznego i elektronicznego, korzystanie z tłumacza języka migowego online, a także dostępność alternatywnych form przekazu informacji – audiodeskrypcji, tłumaczenia na Polski Język Migowy (PJM), łatwego tekstu oraz materiałów dźwiękowych.

3. **Jakie są trzy największe bariery w instytucji biorąc pod uwagę dostępność informacyjno-komunikacyjną?**

Brak własnego tłumacza PJM na miejscu. Muzeum nie posiada własnego tłumacza języka migowego. Możliwe jest skorzystanie z zewnętrznej usługi tłumacza online, która jest dodatkowo płatna i wymaga wcześniejszego zgłoszenia. Ogranicza to możliwość spontanicznego skorzystania z tej formy komunikacji.

Nierównomierna dostępność informacji we wszystkich kanałach i materiałach.
Pomimo dostępności audiodeskrypcji, PJM i łatwego tekstu, konieczne jest dalsze systematyczne rozszerzanie tych form na nowe wystawy, wydarzenia, materiały edukacyjne i

komunikaty. Szczególnie istotne jest zapewnienie, aby dostępne formaty powstawały równolegle z podstawowym materiałem informacyjnym.

Rozproszenie informacji dotyczących dostępności. Informacje o udogodnieniach, sposobach kontaktu i dostępnych formach komunikacji są dostępne w różnych miejscach serwisu. Dla osoby planującej wizytę może to oznaczać konieczność wyszukania kilku informacji przed przyjazdem. Warto więc dążyć do stworzenia jednego, kompleksowego i łatwego do znalezienia przewodnika po dostępności każdego oddziału.

**4. Jakie są trzy największe atuty dostępności informacyjno-komunikacyjnej instytucji?**

Wielokanałowa komunikacja z odbiorcami. Muzeum stara się różne sposoby przekazywania informacji – tekst, dźwięk, audiodeskrypcję, PJM, łatwy tekst oraz komunikację wizualną poprzez piktogramy. Pozwala to odpowiadać na zróżnicowane potrzeby odbiorców. Sama komunikacja z odbiorcy z Muzeum możliwa jest również mailowo, pocztą tradycyjną, telefonicznie lub osobiście.

Obecna współpraca i dalsza chęć rozwoju współpracy z organizacjami pozarządowymi działającym na rzecz osób i w kooperacji z osobami z szczególnymi potrzebami i osobami starszymi tj. Fundacja Świętej Anna w Kazimierzu Dolnym, Dzienny Domem Pobytu dla Seniorów w Okalu, Dom Seniora w Lublinie i Mętowie, Fundacja Na Rzecz Standardów Opieki w Chorobach Otępiennych Wyspy Pamięci, Dzienny Dom Samopomocy w Puławach.

Rozwiązania ułatwiające samodzielną orientację i komunikację.
Stosowanie piktogramów, czytelnych oznaczeń oraz przygotowanie informacji z wykorzystaniem różnych kanałów komunikacji zwiększa samodzielność osób ze szczególnymi potrzebami. Dodatkowym atutem jest możliwość wcześniejszego uzgodnienia sposobu komunikacji możliwość umówienia indywidualnej asysty. Brakuje formalizacji i standaryzacji tych praktyk oraz informacji o możliwości skorzystania.

**5. Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności informacyjno-komunikacyjnej instytucji?**

Kierunek zmian prowadzić powinien do zapewnienia spójnej, wielokanałowej komunikacji dostępnej dla osób o różnych potrzebach. Szczególny nacisk nałożyć pragniemy na: rozszerzanie dostępności informacji w PJM, audiodeskrypcji i łatwym tekście; zapewnienie dostępnych komunikatów dotyczących wszystkich wystaw, wydarzeń i oferty edukacyjnej; zwiększenie możliwości bezpośredniej komunikacji z osobami głuchymi i słabosłyszącymi; ujednolicenie oznaczeń i piktogramów we wszystkich oddziałach; przygotowanie jednolitego standardu informacji o dostępności każdego oddziału, zawierającego informacje o sposobach kontaktu, dostępnych usługach i ewentualnych ograniczeniach; rozwijanie kompetencji pracowników w zakresie komunikacji z osobami ze szczególnymi potrzebami; zapewnienie, aby informacja o dostępności była przekazywana odbiorcy przed wizytą, w trakcie wizyty oraz po jej zakończeniu.

## III. PROGRAM I WYDARZENIA

1. **Jakie wydarzenia były realizowane przez instytucję jako dostępne? Można wybrać kilka odpowiedzi.**
   - **a) Wystawy i wernisaże.**
   - b) Seanse filmowe.
   - c) Pokazy teatralne.
   - d) Pokazy taneczne i sztuk performatywnych.
   - e) Koncerty.
   - f) Festiwale, proszę napisać o jakiej tematyce:
   - **g) Warsztaty (jednorazowe i cykle), proszę napisać o jakiej tematyce: Spotkania literackie w Domu Kuncewiczów, Warsztaty ceramiczne w dziale Historii i Kultury Regionu, , Miejska Dżungla- warsztaty przyrodnicze w oddziale Muzeum Przyrodnicze, Warsztaty mikołajkowe, Warsztaty wielkanocne i bożonarodzeniowe ( realizowane w miarę zapotrzebowania we wszystkich oddziałach).**
   - h) Edukacja kulturowa (semestralna, roczna), proszę napisać o jakiej tematyce:
   - i) Spotkania i debaty.
   - j) Konkursy.
   - k) Plenery, wyjazdy, wycieczki.
   - **l) Oprowadzania i zwiedzania.**
   - **m) Wydarzenia okolicznościowe.**
   - n) Inne:

   **Dodatkowe pytanie**: w jakiej formule (online, stacjonarnie, hybrydowo)?

   On line- możliwy jest spacer po Grodzisku Żmijowiska (oddział Muzeum Dawnych Słowian), wystawy, wernisaże, warsztaty, oprowadzania i zwiedzania realizowane są formule stacjonarnej.

2. **Jakie wydarzenia chcą Państwo realizować jako dostępne w przyszłości? Można wybrać kilka odpowiedzi.**
   - **a) Wystawy i wernisaże.**
   - b) Seanse filmowe.
   - c) Pokazy teatralne.
   - d) Pokazy taneczne i sztuk performatywnych.
   - e) Koncerty.
   - f) Festiwale, proszę napisać o jakiej tematyce:
   - **g) Warsztaty (jednorazowe i cykle), proszę napisać o jakiej tematyce: z zakresu z każdego z oddziałów tj: literatura, przyroda, historia regionu, złotnictwo, malarstwo, archeologia.**
   - h) Edukacja kulturowa (semestralna, roczna), proszę napisać o jakiej tematyce:

i) Spotkania i debaty.
**j) Konkursy.**
k) Plenery, wyjazdy, wycieczki.
**l) Oprowadzania i zwiedzania.**
m) **Wydarzenia okolicznościowe**.
n) Inne:

**3. W jaki sposób komunikowane są wydarzenia dostępne? W jakich miejscach? Z jakim wyprzedzeniem? Przy użyciu jakich narzędzi?**

Wydarzenia i oferta Muzeum są komunikowane przede wszystkim za pośrednictwem strony internetowej MNKD, w szczególności zakładki „Wydarzenia i Harmonogram", aktualności oraz informacji dotyczących poszczególnych wystaw w oddziałów. Wykorzystywane są również kanały społecznościowe Muzeum oraz tradycyjne materiały informacyjne i promocyjne. Na stronie publikowane są informacje o wydarzeniach z wyprzedzeniem pozwalającym na zaplanowanie udziału, jednak brak jest jednolitego, sformalizowanego standardu określającego minimalne wyprzedzenie dla komunikowania wydarzeń dostępnych. W przypadku wydarzeń dostępnych informacja powinna w sposób jednoznaczny wskazywać zastosowane udogodnienia, np. PJM, audiodeskrypcję, napisy, możliwość dotykania eksponatów, łatwy tekst, miejsce wyciszenia czy dostępność architektoniczną. MNKD posiada już takie rozwiązania w swojej ofercie dostępności, m.in. przewodniki z audiodeskrypcją i językiem migowym, piktogramy ale niekiedy podczas przekazywania informacji o wydarzeniu brakuje szczegółowej i konkretnej informacji. O tym,, czy wydarzenie jest dostępne i w jakim obszarze można uzyskać również informację w kontakcie bezpośrednim podczas wizyty w muzeum, telefonicznym czy poprzez zapytanie mailowe.

**4. Jak przygotowywane są wydarzenia dostępne? Jak i kto je planuje?**

W Muzeum przygotowanie wydarzeń dostępnych odbywa się na etapie planowania wydarzenia, jego przebiegu i elementów składowych uwzględniając narzędzia dostępności, które już posiadamy oraz planując wdrożenie nowych rozwiązań w miarę możliwości budżetowych. Brane pod uwagę są potrzeby osób z niepełnosprawnością oraz osób starszych, ale niestety nie zawsze na etapie realizacji spełniane są wszystkie wymagania. Planowanie wydarzeń pod kątem dostępności spoczywa na pracowniku merytorycznym odpowiedzialnym za realizację wydarzenia, który we współpracy z innymi członkami zespołu przygotowuje ofertę.

**5. Czy w planowaniu i organizacji wydarzeń biorą udział osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze?**

Brakuje nam ścisłej i stałej współpracy z osobami z niepełnosprawnością i osobami starszymi i głębszego zaangażowania ich w planowanie i organizację wydarzeń. Niejednokrotnie podczas przygotowywania nowych projektów prowadzone są nieformalne

konsultację z organizacjami pozarządowymi czy Uniwersytetem Trzeciego Wieku, ale zdajemy sobie sprawę, że nie jest to normą i wymaga od nas większego zaangażowania w budowanie relacji.

6. **Czy promocję wydarzeń wspiera środowisko osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?**

Podczas promocji wydarzeń przekazywane są informacje do instytucji z którymi Muzeum nawiązywało dotychczas współpracę. Niemniej jednak działanie to nie jest sformalizowane i odbywa się zazwyczaj na zasadach luźnego przekazywania informacji pomiędzy członkami organizacji oraz pomiędzy organizacjami wspierającymi, które komunikują się ze sobą. Watro byłoby w przyszłości rozwinąć i wzmocnić tę formę promocji wydarzeń.

7. **Czy dostępne wydarzenia są poddawane ewaluacji przez zespół instytucji?**

Dostępne wydarzenie częściowo poddawane jest ewaluacji głównie przez zespół danego oddziału Muzeum, który organizuje wydarzenie. Odbywa się do podczas spotkań roboczych po realizacji zadania i omawiania wyników, działań i przygotowywania sprawozdań jeżeli są wymagane.

8. **Czy dostępne wydarzenia są poddawane ewaluacji przez publiczność?**

Dostępne wydarzenie w pewnym stopniu poddawane jest ewaluacji przez publiczność poprzez bezpośredni kontakt, rozmowy pracowników z uczestnikami w trakcie wydarzenia , obserwacje oraz śledzenie komentarzy w social mediach po wydarzeniu. Uzyskane opinie pozwalają na wprowadzanie zmian i dostosowywanie oferty. Zdajemy sobie sprawę, że ten istotny proces, jakim jest ewaluacja przez publiczność nie może być pomijany i powinien zostać zacieśniany i udoskonalany.

**Szczegółowa analiza programu**

Zachęcamy do szczegółowej analizy dostępności programu i wydarzeń. W tym celu należy wypełnić poniższą tabelę. Proponujemy uzupełnić ją na dwóch poziomach: 1) dla całej instytucji (tj. w przypadku wizyty osoby z niepełnosprawnością lub osoby starszej o dowolnym charakterze, np. w celu podpisania umowy o pracę); 2) dla konkretnych wydarzeń, minimum dwóch (np. koncert i warsztaty plastyczne).

Tabela może być rozszerzana i uszczegółowiana, jak ma to miejsce w załączniku numer 1 do Modelu Dostępnej Kultury (tam poszczególne etapy podróży odbiorcy są rozpisane na zagadnienia).

Muzeum przygotowało analizę programu pod względem wizyty w każdym z 6 oddziałów: tj. oddział Muzeum Przyrodnicze, oddział Kamienica Celejowska, oddział Dom Kuncewiczów,

oddział Muzeum Dawnych Słowian, oddział Muzeum Sztuki Złotniczej, dział Historii i Kultury Regionu oraz pod kątem jednego z cyklicznych i najważniejszych wydarzeń muzealnych tj. Święto Jesieni.

**Zwiedzanie oddziału Muzeum Przyrodnicze**

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni instytucji | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Obszar widzenia** | +/- częściowo dostępna strona internetowa muzeum, facebook, instagram<br><br>+współpraca z lokalnymi mediami<br><br>+ możliwe jest wcześnij-sze zarezerwowanie osoby asystującej podczas zwiedzania muzeum (min.3 dni przed planowaną wizytą w muzeum)<br><br>- nie informujemy o tym, że wydarzenie jest dostępne | +możliwość zakupu biletów w kasie | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia do muzeum<br><br>- brak mapy z rozmieszczeniem oddziałów | + podświetlane stopnie<br><br>+poręcze po obu stronach schodów<br><br>- duże szklane, słabo oznakowane powierzchnie<br><br>- bruk przed wejściem do muzeum<br><br>- wysoki próg<br><br>- duże, ciężkie, ciemne bez kontrastów drzwi wejściowe<br><br>- ażurowe, wąskie schody<br><br>- brak informacji o kierunku zwiedzania wystaw | + dostępne obiekty do dotykania<br><br>+ część podpisów w alfabecie Braille'a<br><br>+ w kasie dostępne są przewodniki w alfabecie Braille'a<br><br>+czytelne podpisy do eksponatów, duży kontrast na tablicach i planszach<br><br>+ na wystawie prezentowany film z dźwiękiem<br><br>- brak audiodeskrypcji na wystawach<br><br>- zmienne natężenie światła na ekspozycjach | |

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni instytucji | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Obszar słyszenia** | + filmy w mediach społ. posiadają napisy | +możliwość zakupu biletów w kasie,<br>+ czytelny cennik dostępny przy kasie, | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia do muzeum,<br>- przejścia dla pieszych bez sygnalizacji dźwiękowej | - głośne nagranie na jednej z wystaw włączające się automatycznie co 20 minut, brak tekstu przy tym nagraniu | +dużo opisów, podpisów i czytelnych plansz, w części ekspozycji na parterze<br>+ możliwość oprowadzania w każdej chwili przez każdego z opiekunów ekspozycji<br>- część podpisów na ekspozycji w piwnicach niezbyt dobrze czytelna | +/- dużo opisów, podpisów, czytelnych plansz<br>- brak tłumaczenia na PJM<br>- brak pętli indukcyjnej |
| **Obszar poruszania się** | +/- częściowo dostępna strona internetowa muzeum, facebook, instagram | +możliwość zakupu biletów w kasie,<br>+ niska lada kasowa, możliwość podjechania wózkiem | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia do muzeum i możliwych barierach<br>- różne rodzaje nawierzchni (bruk, kocie łby, wysokie krawężniki)<br>- brak mapy z rozmieszcze-niem oddziałów | + na wystawach dostępne są miejsca do odpoczynku<br>+ toalety dostępne<br>+ duże przestrzenie na wystawach, brak przeszkód<br>- wąskie, ażurowe schody<br>- lekko pochyła drewniana podłoga | + podpisy eksponatów na niskiej wysokości | |

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni instytucji | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | - wysoki próg<br>- nisko umieszczone belki stropowe na ostatnim piętrze budynku | | |
| **Obszar rozumienia** | - brak komunika-tów w języku prostym w materiałach promocyj-nich<br>- brak tekstu łatwego do czytania i rozumienia w materiałach promujących muzeum | + pomocny personel muzeum,<br>+ czytelny, prosty cennik przy kasie | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia do muzeum i możliwych barierach<br>- brak mapy z rozmieszczeniem oddziałów | + oznaczone piktogramami ważne miejsca: wejście, toaleta, kasa, schody, można dotykać, itp. | + część eksponatów można dotykać i jest to opisane piktogramem<br>+ wyraźne podpisy, dobry kontrast, czytelne plansze | |
| **Obszar czucia** | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o treściach wrażliwych znajdując-ych się na wystawie stałej takich jak wypreparo-wane zwierzęta | + możliwość zakupu biletów w kasie | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia do muzeum i możliwych barierach,<br>- brak mapy z rozmieszczeniem oddziałów | - w muzeum bezpośrednio na wystawie brak informacji o treściach wrażliwych – wypreparowane zwierzęta<br>- głośne nagranie na jednej z wystaw włączające sięautomaty-cznie co 20 minut, brak | +dostępne miejsce wyciszenia na wystawie ze słuchawkami wygłuszającymi<br>+ dostępne miejsca siedzące do odpoczynku na wystawach<br>+ części eksponatów można dotykać | +możliwy kontakt mailowy i telefoniczny, |

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni instytucji | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | tekstu przy tym nagraniu<br><br>- lekko pochyła podłoga na ekspozycji na piętrze | - brak informacji o głośnym mappingu włączającym się w zapętleniu co 20 minut<br><br>- zmienne natężenie światła na ekspozycjach | |
| **Uwagi ogólne** | | - brak możliwości zakupu biletów on line | + częściowy opis dostępności architektonicznej na stronie www<br><br>- niewystarczająco oznakowany budynek muzeum na zewnątrz<br><br>- brak przedprzewodników | + możliwe jest wcześniejsze zarezerwowanie osoby asystującej podczas zwiedzania muzeum (min, 3 dni przed planowaną wizytą w muzeum),<br><br>- obiekt ma dwie kondygnacje a poruszanie się możliwe jest tylko po schodach- brak windy | + pomocny i doświadczony personel muzeum | + pomocny personel w muzeum<br><br>+ możliwy kontakt bezpośredni, mailowy i telefoniczny<br><br>+ pracownicy prowadzą dialog z odbiorcami pytając bezpośrednio o wrażenia i odbiór |

**Zwiedzanie oddziału Kamienica Celejowska**

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni instytucji | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Obszar widzenia** | +/- częściowo dostępna strona internetowa muzeum, facebook, instagram<br><br>+ współpraca z lokalnymi mediami<br><br>+ plakaty w przestrzeni miejskiej<br><br>-nie mówimy o tym, że wydarzenie jest dostępne | +możliwość zakupu biletów w kasie<br><br>+ czytelny cennik dostępny przy kasie | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia do muzeum<br><br>- brak mapy z rozmieszcze-niem oddziałów | + umieszczenie taśm w miejscach newralgicznych (np. schody)<br><br>+oznakowanie piktogramami<br><br>- brak oznakowania kontrastującego na przeszklonych drzwiach | +czytelne podpisy<br><br>+ możliwość obejrzenia ekspozycji na I piętrze w formie wizualnej na poziomie parteru<br><br>- brak podpisów w alfabecie Braille'a<br><br>- brak wystarczającej ilości opisów | |
| **Obszar słyszenia** | + filmy w mediach społ. posiadają napisy | +możliwość zakupu biletów w kasie | | | + hologram z historią mówioną<br><br>+dla części obiektów zastosowana audiodeskry-pcja<br><br>- brak tłumaczenia na PJM<br><br>- brak pętli indukcyjnej<br>- brak audioprzewodni ków | |
| **Obszar poruszania się** | +/- częściowo dostępna strona internetowa | +możliwość zakupu | - na stronie internetowej muzeum brak | +poziom parteru przystosowany | + podpisy do eksponatów na | |

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni instytucji | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | muzeum, facebook, instagram<br><br>+ możliwe jest wcześniejsze zarezerwowanie osoby asystującej podczas zwiedzania muzeum (min, 3 dni przed planowaną wizytą w muzeum) | biletów w kasie<br><br>+niska lada kasowa, możliwość podjechania wózkiem, | informacji o sposobie dotarcia do muzeum i możliwych barierach,<br>- różne rodzaje nawierzchni (bruk, kocie łby, wysokie krawężniki),<br>- brak mapy z rozmieszczeniem oddziałów | do poruszania się na wózku<br><br>+ podjazdy na schody<br><br>+ na wystawach dostępne są miejsca siedzące do odpoczynku<br><br>+ toalety dostępne<br><br>- brak windy do części ekspozycyjnej na I piętrze<br><br>- wąskie schody na I piętro<br><br>- różne poziomy pomieszczeń na I piętrze | odpowiedniej wysokości, | |
| **Obszar rozumienia** | - brak komunikatów w języku prostym w materiałach promocyjnych<br><br>- brak tekstu łatwego do czytania i rozumienia w materiałach promujących muzeum | + pomocny personel muzeum<br><br>+ czytelny, prosty cennik przy kasie | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia do muzeum i możliwych barierach<br><br>- brak mapy z rozmieszcze-niem oddziałów | + oznaczone piktogramami ważne miejsca: wejście, toaleta, kasa, schody, można dotykać, nie można dotykać | +czytelne podpisy<br><br>- brak opisów | |
| **Obszar czucia** | - na stronie internetowej muzeum brak | +możliwość zakupu | - na stronie internetowej muzeum brak | | + dostępne obiekty do dotykania, | |

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni instytucji | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | informacji o treściach wrażliwych | biletów w kasie, | informacji o sposobie dotarcia do muzeum i możliwych barierach<br><br>- brak mapy z rozmieszcze-niem oddziałów | | +dostępne miejsce wyciszenia ze słuchawkami wygłuszającymi<br><br>+ dostępne miejsca siedzące do odpoczynku | |
| **Uwagi ogólne** | | - brak możliwości zakupu biletów on line | + częściowy opis dostępności architektoni-cznej na stronie www<br><br>- niewystarcza-jąco oznakowany budynek muzeum na zewnątrz<br><br>- brak przedprzewo-dników | | +pomocny i doświadczony personel w muzeum | +możliwy kontakt mailowy, telefoniczny jak i bezpośre-dni<br>+pomocny i doświadczo ny personel w muzeum<br>+ diagnozu-jemy potrzeby, pytamy o wrażenia bezpośre-dnio po odwiedzę-niu wystaw |

**Zwiedzanie oddziału Muzeum Sztuki Złotniczej**

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni instytucji | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Obszar widzenia** | +dostępna strona internetowa muzeum, facebook, instagram<br>+ możliwe jest wcześniej-sze zarezerwo-wanie osoby asystującej podczas zwiedzania muzeum (min, 3 dni przed planowaną wizytą w muzeum),<br>+ plakaty w przestrzeni miejskiej<br>- nie mówimy o tym, że muzeum jest dostępne | +możliwość zakupu biletów w kasie, | - brak mapy z rozmieszcze-niem oddziałów<br>-niewystarcza-jąco oznakowany budynek muzeum na zewnątrz<br>- brak informacji w różnych punktach na terenie miasta o lokalizacji | + oznakowane strefy przestrzeni muzealnej( kasa, szatnia, wc)<br>+ wyraźnie oznakowane schody<br>+ poręcze po obu stronach schodów<br>- zbyt mało wyraziste oznakowanie ekspozycji stałej wewnątrz budynku<br>- winda nie posiada sygnalizacji dźwiękowej | + dostępne obiekty do dotykania,<br>+ czytelne podpisy do większości eksponatów oraz tablice i plansze<br>- w części piwnic słabiej czytelna część podpisów<br>+ na wystawie prezentowany film z dźwiękiem<br>- brak audiodeskrypcji na wystawach,<br>-zróżnicowane odcienie światła na ekspozycjach | |
| **Obszar słyszenia** | + filmy w mediach społeczności owych posiadają napisy | +możliwość zakupu biletów w kasie<br>+ czytelny cennik | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia do muzeum, | + filmy zaopatrzone w hasłowe napisy, pokazujące pracę złotnika, włączane na życzenie | +dużo opisów, podpisów i czytelnych plansz, w części ekspozycji na parterze | +możliwy kontakt mailowy |

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni instytucji | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | dostępny przy kasie | - brak sygnalizacji dźwiękowej przy przejściach dla pieszych | + możliwość regulacji natężenia głosu w filmach<br>- brak pętli indukcyjnej | + możliwość oprowadzania w każdej chwili przez każdego z opiekunów ekspozycji<br>- część podpisów na ekspozycji w piwnicach niezbyt dobrze czytelna | |
| **Obszar poruszania się** | +dostępna strona internetowa muzeum, facebook, instagram | +możliwość zakupu biletów w kasie,<br>+ lada kasowa na wysokości umożliwiającej podjechanie wózkiem,<br>- brak możliwości zakupu biletów on line | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia do muzeum<br>- brak mapy z rozmieszczeniem oddziałów | + rampy, podjazdy dla osób z niepełnosprawnościami,<br>+winda na wszystkie kondygnacje ekspozycji<br>+ na wystawach dostępne są miejsca siedzące do odpoczynku<br>+ toalety dostosowane<br>+ duże przestrzenie na wystawach parteru, brak przeszkód<br>- niewielkie przestrzenie pomieszczeń w piwnicach | + pomocny i doświadczony personel w muzeum | |

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni instytucji | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | |
| **Obszar rozumienia** | - brak komunika-tów w języku prostym na planszach i w materiałach promocyj-nych,<br>- brak tekstu łatwego do czytania i rozumienia w materiałach promujących muzeum | + pomocny personel muzeum,<br>+ czytelny, prosty cennik przy kasie | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia do muzeum i dostosowaniu wnętrz dla osób ze szczególnymi potrzebami<br>- brak mapy z rozmieszczenie m oddziałów | + oznaczone piktogramami ważne miejsca: wejście, toaleta, kasa, schody, można dotykać, itp.<br>- brak opisów na planszach tekstem łatwym do czytania i zrozumienia | + dobrze oznaczone eksponaty które można dotykać | |
| **Obszar czucia** | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o możliwości poznawania niektórych obiektów dotykiem | +możliwość zakupu biletów w kasie, | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia do muzeum i możliwych barierach,<br>- brak mapy z rozmieszcze-niem oddziałów<br>- brak informacji w różnych punktach na terenie miasta o lokalizacji oddziału | - w muzeum brak wyraźnej, jednoznacznej informacji o ekspozycji stałej<br>- na poziomie -1 ekspozycji wyczuwalny piwniczny zapach, różnica poziomów, niskie sklepienie | +dostępne miejsce wyciszenia na wystawie ze słuchawkami wygłuszającymi<br>+ dostępne miejsca siedzące do odpoczynku na wystawach,<br>+ części eksponatów można dotykać, | |

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni instytucji | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Uwagi ogólne** | + możliwe jest wcześniejsze zarezerwowanie osoby asystującej podczas zwiedzania muzeum (min, 3 dni przed planowaną wizytą w muzeum) | - brak możliwości zakupu biletów on line | | + wszystkie przestrzenie są dostępne<br>- brak oznakowania ścieżki zwiedzania<br>- brak audioprzewo-dników | | + kontakt mailowy, telefoniczny i bezpośre-dni<br>+pomocny i doświadczo-ny personel w muzeum |

**Zwiedzanie oddziału Dom Kuncewiczów**

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni instytucji | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Obszar widzenia** | +/- dostępna strona internetowa muzeum, facebook, instagram<br><br>+ możliwe jest wcześniej-sze zarezerwo-wanie osoby asystującej podczas zwiedzania muzeum (min, 3 dni przed planowaną wizytą w muzeum) | +możliwość zakupu biletów w kasie<br><br>+ widoczne cenniki | + droga oznakowana kierunkowskaza mi ustawionymi od Rynku aż do miejsca docelowego<br><br>- brak mapy z rozmieszcze-niem oddziałów<br><br>- trasa słabo oświetlona ( latarnie w zacienionej drzewami przestrzeni)<br><br>- trudno widoczny, częściowo niedostępny chodnik,<br><br>- oświetlenie LED na terenie oddziału uzależnione od pogody<br><br>- bruk na trasie oraz nierówne płyty wapienne przed wejściem | + piktogramy na ekspozycji<br><br>+ oznakowanie taśmą kontrastującą schodów, progów<br><br>+ poręcze przy schodach<br><br>+ zwiedzający otrzymuje informację ustną o zasadach zwiedzania ekspozycji<br><br>+ w oddziale są przedprzewo-niki po ekzpozycji w wersji papierowej (druk bezszeryfowy, powiększona czcionka, tekst w języku prostym)<br><br>- wąskie klatki schodowe<br><br>- wysokie progi, strome progi | + dostępne obiekty do dotykania,<br><br>+ film o ekspozycji z dźwiękiem i napisami<br><br>+ dostępne przewodniki po wystawie<br><br>+ dostępny mobilny zestaw materiałów audio<br><br>+ audioprzewo-dniki<br><br>- brak audiodeskrypcji na wystawach<br><br>- zmienne natężenie światła na ekspozycjach | |
| **Obszar słyszenia** | + treści zamieszcza ne w mediach społeczności owych są proste. W | +możliwość zakupu biletów w kasie<br><br>+ czytelny cennik | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie | + film wprowadzający na ekspozycję posiada oryginalny dźwięk | +film o ekspozycji przetłumaczony na PJM | |

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni instytucji | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | przypadku dłuższych postów zasada segmentowania do częściowego czytania. | dostępny przy kasie | dotarcia do muzeum,<br>- brak sygnalizacji dźwiękowej przy przejściach dla pieszych | +przewodniki w wersji papierowej<br>+ audioprzewo-dniki<br>+możliwość asysty pracownika oddziału | - brak pełnego tłumaczenia na PJM<br>- brak pętli indukcyjnej | |
| **Obszar poruszania się** | +/- częściowo dostępna strona internetowa muzeum, facebook, instagram<br>+ aktualizowana na na bieżąco zakładka na przeglądar-ce Google<br>+ plakaty w przestrzeni miejskiej | +możliwość zakupu biletów w kasie,<br>+/- lada kasowa na wysokości umożliwiając ej podjechanie wózkiem, ale też w jednej części za wysoka | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia do muzeum i możliwych barierach<br>- brak mapy z rozmieszczenie m oddziałów<br>- różne rodzaje nawierzchni ( bruk kocie łby, wysokie krawężniki) | + na wystawach dostępne są miejsca siedzące do odpoczynku<br>+ toaleta dostosowana<br>+ w ogrodzie miejsca do odpoczynku w ogólnodostępnej przestrzeni<br>- wąskie strome schody (brak windy), wysokie progi,<br>- mało intuicyjny układ pomieszczeń bez oznakowania ścieżki zwiedzania<br>- niskie sufity na I piętrze | + pomocny i doświadczony personel w muzeum<br>+ przewodnik papierowy i mobilny zestaw materiałów audio z którym można zwiedzać ekspozycję | |

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni instytucji | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Obszar rozumienia** | + przewodnik po ekspozycji napisany w sposób łatwy do czytania i rozumienia<br><br>- brak komunika-tów w języku prostym w materiałach promocyj-nych | + pomocny personel muzeum,<br><br>+ czytelny, prosty cennik przy kasie | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia do muzeum i dostosowaniu wnętrz dla osób ze szczególnymi potrzebami<br><br>- brak mapy z rozmieszczenie m oddziałów | + oznaczone piktogramami ważne miejsca: wejście, toaleta, kasa, schody, można dotykać, itp. | + części eksponatów można dotykać i jest to oznaczone<br><br>+ charakter miejsca sprzyja spokojnemu zwiedzaniu<br><br>+ zajęcia edukacyjne uwzględniające elementy muzeo, arte i ergo terapii<br><br>+ możliwość zwiedzania dostosowana do indywidualnych potrzeb<br><br>+ czynny udział i zaangażowanie społeczności lokalnej w działania oddziału | |
| **Obszar czucia** | + za pośredni-ctwem mediów społeczności owych budowany jest przekaz o oddziale przyjaznym | +możliwość zakupu biletów w kasie | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia do muzeum i możliwych barierach, | - zwiedzający za każdym razem informowani są o zasadach udostępniania ekspozycji<br><br>- mało intuicyjny układ pomieszczeń | +dostępne miejsce wyciszenia na wystawie ze słuchawkami wygłuszającymi<br><br>+ dostępne miejsca siedzące do | |

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni instytucji | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | w odczuwaniu<br><br>- na stronie internetowej muzeum brak informacji o możliwości poznawania niektórych obiektów dotykiem | | - brak mapy z rozmieszcze-niem oddziałów | | odpoczynku na wystawie<br><br>+ części eksponatów można dotykać<br><br>+możliwość rozmowy z pracownikami merytorycznymi<br><br>+ dostosowywa-nie oferty do potrzeb odbiorcy poprzez bezpośredni kontakt ze zwiedzającymi<br><br>- zmienne natężenie oświetlenia na ekspozycjach | |
| **Uwagi ogólne** | + możliwe jest wcześniejsze zarezerwowanie osoby asystującej podczas zwiedzania muzeum (min, 3 dni przed planowaną wizytą w muzeum) | - brak możliwości zakupu biletów on line | - brak przedprzewo-dnika | | + życzliwość i merytoryczne przygotowanie<br><br>+ stała współpraca z grupami ze szczególnymi potrzebami | + kontakt mailowy, telefoniczny i bezpośre-dni oraz za pośrednict wem profili społecznoś ciowych<br><br>+pomocny i doświadczo -ny personel w muzeum |

**Zwiedzanie oddziału Muzeum Dawnych Słowin ( Grodzisko Żmijowiska)**

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji | Droga i powrót | Poruszanie się po przestrzeni insytucji | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|
| **Obszar widzenia** | -należy zadbać o odpowiednią wielkość i czytelność tekstu, kontrast, przejrzysty układ informacji oraz alternatywne opisy materiałów graficznych<br>- należy stworzyć materiały dla osób niewidomych i słabowidzących (audiodeskrypcje). | . | -poruszanie się po przestrzeni grodziska osób niewidzących bądź słabowidzących może być problematyczne są tam różne rodzaje nawierzchni oraz brak jest kontrastu przy elementach konstrukcji jak schody czy wystające elementy kładek<br><br>-należy zadbać o czytelne oznakowanie oraz elementy ekspozycji, jak makiety, czy rzeźby, które można swobodnie dotykać. | +podczas zwiedzania można dotykać wszystkiego co znajduje się na terenie skansenu – warto umieścić taką informację przy wejściu<br><br>-jedyna toaleta funkcjonuje od maja do października – przenośna i niedostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. | -informacje kontaktowe, zarówno mail jak i nr telefonu, powinny być łatwe do odnalezienia i czytelne<br><br>-materiały z takimi informacjami powinny być przygotowane w sposób dostępny dla osób niewidomych i słabowidzących . |
| **Obszar słyszenia** | +bezpośredni kontakt z pracownikami oddziału poprzez maile<br><br>-należy stworzyć nagrania | | +przy większości elementów rekonstrukcyjnych znajdują się kody QR do wirtualnego przewodnika. | +osoby niesłyszące bądź słabo słyszące mogą skorzystać z kodów QR do wirtualnego przewodnika, co | -/+przede wszystkim kontakt za pośrednictwem maili |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | audiowizualne z tłumaczem migowym oraz napisami dla osób niesłyszących i słabosłyszących | | -brak pętli indukcyjnej. | zwiększa komfort zwiedzania | |
| **Obszar poruszania się** | -wszystkie informacje na temat zwiedzania grodziska powinny zawierać opis występujących barier terenowych. | -przejście z parkingu na teren grodziska może być utrudnione dla osób z niepełnosprawno-ścią ruchową<br><br>- należy umieszczać na wszystkich kanałach informację o barierach ruchowych | +na terenie grodziska są miejsca, gdzie można usiąść i odpocząć<br><br>-poruszanie się po przestrzeni grodziska osób z niepełnospraw nością ruchową może być problematyczn e są tam różne rodzaje nawierzchnie oraz różnice w ukształtowani u terenu<br><br>-wejścia do chat mają albo wąskie schody, albo wysokie progi<br><br>-sam otwór wejściowy również jest dość wąski i niski | -osoby z niepełnosprawn ością ruchową mogą odczuwać dyskomfort poruszania się po przestrzeni grodziska.<br>ze względu na specyfikę miejsca nie ma możliwości dostosowania ścieżek poruszania się do wózków. | +możliwość kontaktu z pracownikami oddziału na odległość poprzez email oraz telefon. |
| **Obszar rozumienia** | -należy zadbać, aby pojawiły się informacje napisane w języku prostym i zrozumiałym | -informacje dotyczące trasy powinny być przedstawiane w sposób prosty i jednoznaczny | +ekspozycja grodziska jest intuicyjna i łatwa do zrozumienia | -niektóre fragmenty tekstów znajdujących się w wirtualnym przewodniku | +odpowiedzi formułowane prostym, zrozumiałym językiem. |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | -należy stworzyć mapę grodziska, która w czytelny sposób przekaże informacje o poszczególnych elementach grodziska<br><br>- warto również stworzyć makietę grodu w czasach jego funkcjonowania, która ułatwi zrozumienie jak on wyglądał. | mogą być zbyt trudne dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, ze względu na specjalistyczny język<br><br>-należy stworzyć alternatywny przewodnik napisany językiem prostym | |
| **Obszar czucia** | | -należy do wszelkich informacji nt. dojazdu dołączyć informację o charakterze drogi: ostatni odcinek jest to droga terenowa i wyboista, co może stanowić dyskomfort dla osób z nadwrażliwością sensoryczną | +oddalenie grodziska od miasta i drogi oraz wiążąca się z tym cisza może pozytywnie wpływać na osoby drażliwe sensorycznie | +otwarta przestrzeń, cisza i spokój mogą działać wyciszająco.<br>-niekomfortowe może być jednak występowanie roślin alergizujących na terenach przyległych do skansenu. | +możliwość kontaktu pisemnego może zwiększać poczucie komfortu. |
| **Uwagi ogólne** | +informacje o zwiedzaniu oddziału MDS są dostępne przede wszystkim w formie tekstowej i graficznej, m.in. | +oznakowanie kierunku dojazdu do grodziska w Żmijowiskach. Kilka znaków kierunkowych na | -poruszanie się po terenie grodziska jest uwarunkowa-ne jego rekonstrukcyj- | -wszelkie niedogodności powinny być wyraźnie opisane na stronie | +umożliwione są różne kanały kontaktu, umożliwiające odwiedzającym uzyskanie |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | poprzez stronę internetową, wirtualny spacer, media społecznościowe i materiały promocyjne<br><br>+bezpośredni kontakt z pracownikami oddziału poprzez maile<br><br>-niezbędne jest dalsze zwiększani ich dostępności oraz czytelności, a także jasne informacje o warunkach zwiedzania i związanych z nimi barierach. Należy stworzyć materiały dostosowane do osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. | odcinku ok. 5 km przed grodziskiem<br><br>+wejście z parkingu na teren grodziska jest oczywiste.<br>+parking znajduje się bezpośrednio przy grodzisku<br><br>+na stronie MNKD w zakładce „Muzeum Dawnych Słowian” znajduje się mapa z lokalizacją grodziska, którą można przybliżać i oddalać<br><br>-brak wyznaczonego miejsca parkingowego dla osób niepełnosprawnych | nym charakterem oraz naturalnym ukształtowani em terenu i może stanowić barierę dla osób ze szczególnymi potrzebami. | internetowej MNKD | informacji, zgłaszanie potrzeb oraz przekazywanie opinii<br><br>- istotne jest aby wykorzystywać informacje zwrotne do dalszego poprawiania dostępności. |

**Zwiedzanie Działu Historii i Kultury Regionu**

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni instytucji | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Obszar widzenia** | +/- częściowo dostępna strona internetowa muzeum, facebook, instagram<br><br>+ możliwe jest wcześniejsze zarezerwowanie osoby asystującej podczas zwiedzania muzeum (min, 3 dni przed planowaną wizytą w muzeum), | +możliwość zakupu biletów w kasie, | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia do muzeum,<br><br>- brak mapy z rozmieszczeniem oddziałów,<br>- niewystarczająco oznakowany budynek muzeum na zewnątrz | + poręcze po obu stronach schodów,<br><br>- brak oznaczeń stopni i krawędzi schodów<br><br>- bruk przed wejściem do muzeum<br><br>- wysokie progi<br><br>- duże, ciężkie, ciemne drzwi wejściowe<br><br>- ażurowe schody<br><br>- brak informacji o kierunku zwiedzania wystaw | + dostępne obiekty do dotykania<br><br>- brak podpisów w alfabecie Braille'a<br><br>+ kontrastowe podpisy do eksponatów<br><br>- brak materiałów audiowizualnych<br><br>- w części pomieszczeń ekspozycyjnych jest dość ciemno, co wynika z zabytkowego charakteru budynku | |
| **Obszar słyszenia** | + filmy w mediach społ. posiadają napisy | +możliwość zakupu biletów w kasie<br><br>+ czytelny cennik dostępny przy kasie | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia do muzeum<br><br>- brak sygnalizacji dźwiękowej przy | - brak oznaczeń i informacji wizualnych wspierających komunikację dla osób z trudnościami w słyszeniu | - brak tłumaczenia na PJM<br><br>- brak pętli indukcyjnej | |

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni instytucji | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | przejściach dla pieszych | | | |
| **Obszar poruszania się** | +/- częściowo dostępna strona internetowa muzeum, facebook, instagram | +możliwość zakupu biletów w kasie<br><br>+niska lada kasowa, możliwość podjechania wózkiem | +muzeum znajduje się w strefie zamieszkania, co sprzyja bezpiecznemu dotarciu na wydarzenia pieszo<br><br>+lokalizacja umożliwia również dojazd komunikacją publiczną<br><br>- na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia do muzeum i możliwych barierach<br><br>- różne rodzaje nawierzchni (bruk, kocie łby, wysokie krawężniki)<br><br>- brak mapy z rozmieszczeniem oddziałów | + na wystawach dostępne są miejsca siedzące do odpoczynku<br><br>+ toaleta dostosowana<br><br>- ażurowe schody<br><br>- wysokie progi<br><br>- brak windy | + podpisy do eksponatów na niskiej wysokości<br><br>+pomocny i doświadczony personel w muzeum | |
| **Obszar rozumienia** | - brak komunikatów w języku prostym w materiałach promocyjnych | + pomocny personel muzeum | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie | + oznaczone piktogramami ważne miejsca: wejście, | +części eksponatów można dotykać | |

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni instytucji | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | + czytelny, prosty cennik przy kasie | dotarcia do muzeum i możliwych barierach,<br>- brak mapy z rozmieszczeniem oddziałów | toaleta, kasa, schody można dotykać, nie można dotykać, siadać itp. | + dostępne gry edukacyjne dla dzieci na wystawach<br>+ wyraźne podpisy, dobry kontrast, czytelne plansze | |
| **Obszar czucia** | - brak materiałów informacyjnych wykorzystujących różne formy sensoryczne | +możliwość zakupu biletów w kasie | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia do muzeum i możliwych barierach<br><br>- brak mapy z rozmieszczeniem oddziałów | - brak dotykowych oznaczeń ułatwiających orientację i poruszanie się po przestrzeni muzeum | +dostępne miejsce wyciszenia, słuchawki wygłuszające<br><br>+ dostępne miejsca siedzące do odpoczynku na wystawach<br><br>+ części eksponatów można dotykać<br><br>- w części pomieszczeń ekspozycyjnych jest zbyt ciemno | |
| **Uwagi ogólne** | + możliwe jest wcześniejsze zarezerwowanie osoby asystującej podczas zwiedzania muzeum (min,3 dni przed planowaną wizytą w muzeum) | - brak możliwości zakupu biletów on line | | - obiekt ma 2 kondygnacje, poruszanie się jest możliwe po schodach, brak windy | | +możliwy kontakt mailowy i telefoniczny, +pomocny i doświadczony personel w muzeum |

**Wydarzenie Święto Jesieni- cykliczne, coroczne wydarzenie odbywające się w plenerze**

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni wydarzenia | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Obszar widzenia** | +/- częściowo dostępna strona internetowa muzeum (facebook, instagram<br><br>+promowanie wydarzenia w lokalnych mediach: radio telewizja<br><br>+/- plakaty częściowo dostępne | Wydarzenie niebiletowane | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia na wydarzenie<br><br>- brak sygnalizacji dźwiękowej przy przejściach dla pieszych | + różnice poziomów niwelowane są przez rozłożone najazdy<br><br>- różne rodzaje nawierzchni<br><br>- wysokie krawężniki | + informacje ustne na żywo dotyczące wydarzeń odbywających się na scenie<br><br>- na wydarzeniu jest głośno, może wystąpić utrudniona orientacja<br><br>- brak możliwości zorganizowania osoby asystującej | +możliwy kontakt mailowy i telefoniczny |
| **Obszar słyszenia** | + filmy promujące wydarzenie zaopatrzone są w napisy,<br>+ plakaty rozwieszane w przestrzeni publicznej | Wydarzenie niebiletowane | Brak barier | - na wydarzeniu jest bardzo głośno, dźwięki dobiegają z różnych stron<br><br>- brak pętli indukcyjnej | - żaden element wydarzenia nie jest tłumaczony na PJM<br><br>- brak pętli indukcyjnej | +możliwy kontakt mailowy |
| **Obszar poruszania się** | - brak informacji o dostępności terenu na którym odbywa się wydarzenie w deklaracji dostępności muzeum, | Wydarzenie niebiletowane | + w przestrzeni publicznej udostępniane są ogólne informacje o wydarzeniu<br><br>- na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia na | - różne rodzaje nawierzchni (trawa, bruk, płyty betonowe)<br><br>- wysokie krawężniki<br><br>- tłum ludzi<br><br>+ toalety przenośne dostępne | Brak barier | +możliwy kontakt mailowy i telefoniczny |

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni wydarzenia | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | wydarzenie i możliwych barierach<br><br>- różne rodzaje nawierzchni (bruk, kocie łby, wysokie krawężniki) | + całe wydarzenie odbywa się na poziomie gruntu, nie ma konieczności poruszania się po schodach<br><br>+ dostępne miejsca siedzące przy scenie | | |
| **Obszar rozumienia** | - brak komunikatów w języku prostym w materiałach promocyjnych<br><br>- brak tekstu łatwego do czytania i rozumienia w materiałach promujących wydarzenie | Wydarzenie niebiletowane | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia na wydarzenie | - tłum ludzi | - brak komunikatów w prostym języku podczas wydarzeń odbywających się na scenie | +możliwy kontakt mailowy i telefoniczny |
| **Obszar czucia** | - brak informacji w komunikatach promocyjnych o dużej liczbie osób na wydarzeniu oraz możliwych barierach | Wydarzenie niebiletowane | - na stronie internetowej muzeum brak informacji o sposobie dotarcia na wydarzenie | - tłum ludzi | - tłum ludzi,<br>- różne zapachy dobiegające ze stoisk gastronomicznych<br><br>- głośne dźwięki dobiegające z różnych stron<br><br>- głośna muzyka na scenie<br><br>- brak strefy wyciszenia | +możliwy kontakt mailowy i telefoniczny |

| Etapy podróży odbiorcy | Pozyskanie informacji o wydarzeniu | Proces zakupu biletów | Droga na wydarzenie i powrót | Poruszanie się po przestrzeni wydarzenia | Doświadczenie wydarzenia | Utrzymanie kontaktu z instytucją |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Uwagi ogólne** | | | - brak informacji o możliwych utrudnieniach w ruchu drogowym oraz ograniczonej liczbie miejsc parkingowych w mieście w dniu wydarzenia | - brak namiotu informacyjnego muzeum, gdzie można uzyskać pomoc i wszelkie informacje na temat wydarzenia | - brak możliwości zorganizowania osoby asystującej podczas wydarzenia | |

## IV. PUBLICZNOŚĆ I RELACJE

1. **Proszę wskazać obszary dostępności według Modelu Dostępnej Kultury, których reprezentanci pojawiają się w instytucji?**

   x **Obszar widzenia**

   **x Obszar słyszenia**

   **x Obszar poruszania się**

   **x Obszar rozumienia**

   **x Obszar czucia**

2. **Reprezentanci Ci pojawiają się w instytucji jako:**

   **x Pracownicy**

   ☐ Współpracownicy i zleceniobiorcy
   ☐ Wolontariusze

   **x Publiczność bierna**

   **x Publiczność włączona w działania**

3. **Biorąc pod uwagę specyfikę lokalną (albo dowolną inną, zależnie od zasięgu oddziaływania instytucji), poziom uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i osób starszych w życiu instytucji można ocenić jako:**
   - ☐ Zdecydowanie wysoki
   - **x Umiarkowanie wysoki**
   - ☐ Niewyróżniający się / niewidoczny
   - ☐ Umiarkowanie niski
   - ☐ Zdecydowanie za niski
   - ☐ Trudno ocenić / nie wiem

4. **Czy instytucja ma partnerstwa lub inne relacje ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami i osobami starszymi?**
   **Tak.**
   Nie.
   Nie wiem.

5. **Proszę opisać charakter tych relacji (czas trwania, poziom relacji) oraz określić, czy mają one charakter formalny (to relacje pomiędzy instytucją, a organizacjami pozarządowymi) czy nieformalny (to relacje z pojedynczymi osobami lub grupami nieformalnymi).**

Muzeum Nadwiślańskie w Kazimierzu Dolnym od wielu lat utrzymuje relacje z różnymi środowiskami osób ze szczególnymi potrzebami, seniorami, dziećmi i młodzieżą oraz instytucjami i organizacjami działającymi na ich rzecz. Relacje te mają zarówno charakter formalny, jak i nieformalny, a ich czas trwania i intensywność są zróżnicowane – od jednorazowych działań realizowanych w ramach konkretnego wydarzenia lub projektu, po współpracę utrzymywaną przez wiele lat. Relacje formalne dotyczą przede wszystkim współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami partnerskimi przy realizacji konkretnych projektów. Przykładem była jednorazowa współpraca z Fundacją Wyspy Pamięci w ramach projektu „Muzeum Pamięci", obejmującego działania edukacyjne skierowane do osób starszych, w tym warsztaty dla osób z chorobami otępiennymi. Relacja ta miała charakter formalny i była związana z realizacją określonego projektu. Muzeum współpracuje również z różnymi instytucjami i środowiskami, m.in. DDP Okale, Klubami Seniora w Lublinie, Biblioteką Powiatową w Puławach, Uniwersytetami Trzeciego Wieku, Liceum Plastycznym w Nałęczowie oraz Ośrodkiem „Powrót" w Albrechtówce. Współpraca ta obejmuje przede wszystkim działania edukacyjne, wizyty grupowe, lekcje muzealne, warsztaty i oprowadzania. Relacje nieformalne mają najczęściej charakter okresowy i są nawiązywane w zależności od potrzeb, zainteresowania ofertą muzeum oraz realizowanych przedsięwzięć. Dotyczy to m.in. kontaktów z domami pomocy społecznej, ośrodkami wsparcia, szkołami specjalnymi oraz pojedynczymi osobami i grupami nieformalnymi. W ostatnich dwóch latach w działaniach Muzeum Dawnych Słowian uczestniczyły m.in. Spectrum Przedszkole Szkoła Podstawowa w Puławach, Stowarzyszenie Kazimierski Uniwersytet Trzeciego Wieku oraz Puławskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób

Niepełnosprawnych. Szczególnie istotnym obszarem są relacje z seniorami oraz osobami z różnymi niepełnosprawnościami. Muzeum organizuje dla tych grup m.in. oprowadzania kuratorskie, lekcje muzealne, warsztaty edukacyjne i warsztaty tworzenia przedmiotów biżuteryjnych. Kontakty te są nawiązywane zarówno za pośrednictwem instytucji i organizacji, jak i bezpośrednio z uczestnikami zainteresowanymi ofertą muzeum. Seniorzy uczestniczą również w konferencjach i sesjach naukowych poświęconych m.in. sztuce złotniczej. Przykładem zasięgu tych relacji jest działalność Muzeum Sztuki Złotniczej, które w ostatnim sezonie odwiedziły grupy osób z niepełnosprawnościami i seniorów reprezentujące różne środowiska: Stowarzyszenie „To My" z Kraśnika , Stowarzyszenie Klubu Seniorów „Przyjaźń" z Radzynia Podlaskiego , Krakowska Fundacja „Hamlet", Terenowa Organizacja Emerytów i Rencistów NSZZ „Solidarność" w Piotrkowie Trybunalskim, Polski Związek Niewidomych w Opolu, Środowiskowy Dom Samopomocy w Krakowie, Stowarzyszenie „Razem Raźniej" w Brzostku czy Polski Związek Głuchych Oddział Lubelski. Relacje te mają zatem różny poziom trwałości i sformalizowania. Część z nich jest związana z konkretnymi projektami i ma charakter formalny, część opiera się na cyklicznych kontaktach i współpracy przy organizacji zajęć, natomiast część ma charakter nieformalny i wynika z bezpośredniego zainteresowania ofertą Muzeum. Łączy je przede wszystkim możliwość bezpośredniego kontaktu z odbiorcami i dostosowywania oferty edukacyjnej i kulturalnej do potrzeb różnych grup, w tym osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.

**6. Jakie nowe kontakty i relacje może / chce nawiązać zespół instytucji w niedalekiej przyszłości?**

W najbliższej przyszłości Muzeum Nadwiślańskie w Kazimierzu Dolnym chce rozwijać i poszerzać sieć kontaktów z podmiotami, które mogą pomóc lepiej rozpoznawać potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami oraz wspólnie tworzyć bardziej dostępną ofertę muzealną. Szczególnie istotne będzie nawiązanie trwałej współpracy z organizacjami zrzeszającymi osoby z niepełnosprawnościami**,** w tym przede wszystkim osoby niewidome, słabowidzące, głuche i słabosłyszące.

Chcielibyśmy również rozwijać kontakty z fundacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz osób starszych**,** w tym osób z chorobami otępiennymi, a także ze szkołami specjalnymi i integracyjnymi, Uniwersytetami Trzeciego Wieku oraz klubami seniora**.** W tym zakresie planowane jest m.in. nawiązanie współpracy z Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Opolu Lubelskim**.** Istotnym nowym kierunkiem będzie także nawiązanie bezpośrednich relacji z samorzecznikami – osobami z doświadczeniem niepełnosprawności, które mogą dzielić się własną perspektywą, wskazywać rzeczywiste bariery i potrzeby oraz uczestniczyć w konsultowaniu rozwiązań i oferty Muzeum. Pozwoli to rozwijać dostępność nie tylko w oparciu o rozwiązania formalne, ale również o rzeczywiste doświadczenia odbiorców. Ważne dla zespołu jest budowanie lokalnej więzi i trwałej sieci kontaktów z organizacjami pozarządowymi, instytucjami i grupami działającymi na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami. Celem jest stopniowe przechodzenie od pojedynczych, okazjonalnych kontaktów

do bardziej regularnej współpracy, wymiany doświadczeń, konsultowania oferty oraz wspólnego przygotowywania działań edukacyjnych i kulturalnych. Taka lokalna sieć współpracy może stać się ważnym elementem rozwoju dostępności Muzeum i lepszego docierania z jego ofertą do różnych grup odbiorców.

7. **Obecności i reprezentacji jakiej grupy osób o szczególnych potrzebach najbardziej brakuje w instytucji?**

Z roboczych rozmów pomiędzy pracownikami poszczególnych oddziałów Muzeum wynika, iż w instytucji brakuje osób z niepełnosprawnością w obszarze widzenia. Odział Muzeum Sztuki Złotniczej zauważył również braki w kontaktach z dziećmi i młodzieżą.

## V. ZASOBY DOSTĘPNYCH TEKSTÓW KULTURY

1. **Czy w zasobach instytucji są teksty kultury dostępne dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?**
   a) Tak, dostępne dzięki narzędziom i usługom adaptacyjnym.
   **b) Tak, opracowane od początku jako dostępne.**
   c) Nie.
   d) Nie wiem.

2. **Jak oceniana jest przez Państwa liczba dostępnych tekstów kultury w instytucji?**
   a) Dostępnych tekstów kultury nie ma.
   **b) Jest ich za mało – oferta nie jest zadowalająca dla publiczności.**
   c) W sam raz dla obsługi naszej publiczności o szczególnych potrzebach.
   d) Jest ich „za dużo” – czujemy, że nie wykorzystujemy wszystkiego w pełni.

3. **Jak przechowywane są narzędzia dostępu, np. audiodeskrypcje, nagrania w języku migowym, karty w tekście łatwym do czytania, itp.?**
   a) Tylko on-line albo jako kopie cyfrowe.
   b) Tylko w formach tradycyjnych (fizycznych).
   **c) I tak, i tak – w zależności od obiektu.**
   d) Nie wiem.

4. **Czy baza dostępnych tekstów kultury albo informacje o nich są dostępne dla publiczności?**
   a) Tak, online.
   **b) I tak, i tak – w zależności od obiektu.**
   c) Nie.
   d) Nie wiem.

**5. Jakie teksty kultury są dostępne?**

W Muzeum posiadamy obecnie teksty kultury – zarówno materialne, jak i niematerialne – związane z kolekcjami, przestrzeniami zabytkowymi, wystawami, działalnością edukacyjną oraz zasobami cyfrowymi. Program POIiŚ dostosowania poszczególnych oddziałów przewidywał m.in. audiodeskrypcję, materiały multimedialne, możliwość poznawania wybranych eksponatów przez dotyk, dostosowanie informacji oraz przygotowanie specjalnych ścieżek zwiedzania. Muzeum Sztuki Złotniczej posiada rekonstrukcję dawnego warsztatu złotniczego z którym koresponduje materiał filmowy pokazujący pracę złotnika, którym towarzyszą dźwięki pracy warsztatu oraz narracja lektora. Uzupełnieniem są wybrane przedmioty platerowe przeznaczone do poznawania poprzez dotyk. Odział Kamienica Celejowska posiada przekazy multimedialne- hologram o historii miasta, audiodeskrypcję obrazów, materiały dotykowe, udostępnianie ze pomocą kodów QR, oddział Dom Kuncewiczów posiada audioprzewodniki, filmy i materiały audiowizulane, przewodnik w języku prostym, film o oddziale w PJM. Oddział Muzeum Dawnych Słowian dysponuje wirtualnym spacerem po grodzisku w Żmijowiskach oraz przewodnikiem po Muzeum Dawnych Słowian, a całe Grodzisko jest jedną przestrzenią sensoryczną możliwą do dotykania. Dział Historii i Kultury Regionu posiada obiekty dotykowe, katalogi i foldery dotyczące oddziału. Oddział Muzeum Przyrodnicze posiada przewodniki w języku Braille'a, eksponaty do dotykania, projekcje multimedialne i stanowiska multimedialne.

**6. Jakie są największe przeszkody w udostępnianiu tekstów kultury w instytucji?**

Największe przeszkody w udostępnianiu tekstów kultury w Muzeum Nadwiślańskim wynikają zarówno ze specyfiki zabytkowych obiektów, charakteru zbiorów, jak i z konieczności systematycznego rozwijania kompetencji, narzędzi i rozwiązań organizacyjnych związanych z dostępnością. Jedną z podstawowych trudności jest dostosowanie języka, formy i sposobu prezentacji treści do różnych możliwości percepcyjnych i poznawczych odbiorców. Dotyczy to m.in. potrzeby stosowania prostego i zrozumiałego języka, odpowiedniego konstruowania opisów oraz przygotowywania treści w różnych formach. Nadal wyzwaniem jest również zapewnienie takich form jak audiodeskrypcja, materiały w Polskim Języku Migowym czy inne alternatywne sposoby odbioru treści**.** W przypadku części materiałów dostępne rozwiązania istnieją, jednak wymagają dalszego rozwijania i ujednolicania w poszczególnych oddziałach.

Istotną przeszkodą jest także brak dotychczas w pełni ukształtowanej, spójnej polityki i strategii Muzeum w zakresie dostępności tekstów kultury oraz jasnych, jednolitych wytycznych określających oczekiwany poziom ich dostępności. Rozwijanie dostępności wymaga ponadto stałego wsparcia merytorycznego, zarówno przy przygotowywaniu treści, jak i przy wyborze właściwych form ich udostępniania. Dotychczas ograniczone było również wsparcie specjalistyczne w tym zakresie. Kolejną barierą są ograniczone możliwości finansowe. Przygotowanie profesjonalnych audiodeskrypcji, tłumaczeń na PJM, materiałów dotykowych, nagrań, napisów, publikacji w prostym języku czy innych alternatywnych form odbioru wymaga zaangażowania specjalistów i dodatkowych środków. Dostępność musi być

więc rozwijana etapami, z uwzględnieniem możliwości organizacyjnych i finansowych Muzeum oraz dostępnych źródeł finansowania.

7. **Podczas jakiego typu wydarzeń zespół instytucji pracuje na bazie dostępnych tekstów kultury?**

Zarówno podczas wydarzeń kulturalnych jak i edukacyjnych, pracownicy wszystkich oddziałów w miarę możliwości korzystają z dostępnych tekstów kultury w trosce o to, aby zapewnić jak najpełniejszy odbiór jak najszerszemu gronu publiczności.

8. **Czy w otoczeniu instytucji kultury są obiekty dostępne (np. rzeźby, pomniki przyrody, budynki albo widoki i układy architektoniczne)?**

Tak, w otoczeniu oddziałów Muzeum znajdują się obiekty dostępne. Oddział Muzeum Przyrodnicze posiada w swoim ogrodzie, po którego ścieżkach poruszać się mogą również osoby z trudnościami w obszarze poruszania, rzeźby Bogdana Markowskiego, opatrzone kodami QR oraz napisami w ETR, możliwe do dotykania. Rzeźby tego samego autora znajdują się również na Patio oddziału Kamienicy Celejowskiej. Z oddziału Muzeum Przyrodnicze rozciąga się przepiękny widok na rzekę Wisłę a z oddziału Muzeum Dawnych Słowian i grodziska Żmijowiska malowniczy widok na rzekę Chodelkę i taczające ją łaki. Oddział Dom Kuncewiczów okala malowniczy ogród ze starodrzewiem i znajdującym się w pobliżu dębem ( pomnikiem przyrody). W ogrodzie znajdują się ławki i miejsca do odpoczynku.

Signature Not Verified
Dokument podpisany przez Sławomir Bąk; MUZEUM NADWIŚLAŃSKIE W KAZIMIERZU DOLNYM
Data: 2026.09.29 13:19:10 CEST